

95. Uçak Yangınlarında Durumunda Köpük Kullanımı

İşin Amacı

Uçağın kaza kırma uğraması sonucu uçak kanat, gövde veya motorlarda çıkan yangına en hızlı şekilde temel söndürücü madde olan köpük kullanarak müdahale etmek ve yangını büyümeden kontrol altına almak

İşin Kapsamı

Görevli bulunulan alanda çalışan ARFF Şefi/ ARFF Memuru köpük kullanım sürecini kapsar.

İşin Yapılma Zamanı

Uçak kaza kırma uğraması sonucu çıkan yangında uygulanmaktadır.

İş ile İlgili Tanımlar

Köpük (Foam): Hava aracı yangınla mücadele hizmetleri için kullanılan köpüğün öncelikli amacı, uçucu alevlenebilir buharların, hava veya oksijen ile karışmasını önleyen hava geçirmez bir örtü sağlamaktır.

İşin Yapılma Süreçleri

- ✓ Uçak kaza kırma ihbarı alınır alınmaz araçlarla ARFF binasından çıkış yapılır
- ✓ Olayın meydana geldiği yer gelen kuleden gelen bilgiye göre haritadan bulunur
- ✓ ARFF acil çıkış yolu kullanılarak kaza kırma pist başında ise maksimum 3 dakikada varılır
- ✓ Kaza kırma olan bölgede rüzgârın yönü baz alınarak ARFF araçları konumlandırılır
- ✓ Ekip şefi tarafından hızlı bir şekilde olay değerlendirilmesi yapılır ve köpük ile söndürme işlemi başlatılır
- ✓ İlk olarak su köpük sistemli araçların monitörlerinden faydalanılarak söndürme işlemi yapılır
- ✓ Su köpük sistemli araçlarla söndürme yapılırken yangın olmayan bölgeden yolcu tahliyesinin başladığı dikkate alınarak o bölgeye su-köpük sıkılmamalıdır
- ✓ Araçların söndürmekte zorlandığı kanat altı bölgelere manuel olarak köpük lanslarından faydalanılarak ARFF memuru tarafından söndürme işlemi yapılır
- ✓ Ekip amiri tarafından söndürme işleminin koordineli bir şekilde yapılması sağlanır
- ✓ Ekip üyeleri mümkün olduğu kadar iletişim halinde olmalıdırlar
- ✓ Söndürme işlemi bittikten sonra soğutma amaçlı tekrar köpük kullanmak gerekebilmektedir
- ✓ Müdahale bittikten sonra işi biten ARFF araçları ARFF hizmet binasına dönerler
- ✓ ARFF hizmet binası dönen araçların su köpük ikmalleri yapılır
- ✓ Olay kontrol altına alındıktan sonra ARFF Şefi tarafından olayla ilgili gerekli formlar tutulur
- ✓ Olaydan hemen sonra ekip ile toplantı yapılarak olaya müdahale şekli, olaya varış zamanı, olay anında koordineli çalışma, araç gereç ve ekipmanı kullanabilme becerisi gibi konularda değerlendirme yapılarak eksik yönlerin tespit edilmesi ve daha eğitimlerle eksikliklerin giderilmesi sağlanır
- ✓ Yapılanlar kayıt altında alınır

İş Gerçekleştirirken Kullanılan Yöntem, Teknik ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Söndürme işlemi tekniğe uygun olarak yapılmalıdır
- ✓ Söndürme işlemi yapılırken rüzgar yönü mutlaka tayin edilmelidir
- ✓ Araçların öncelikle kendi güvenliğini alarak müdahale etmesi sağlanmalıdır

✓ Yanan bölgeye göre su köpük sistemli araçlarla monitör kullanarak müdahale edilmelidir ✓ Monitörden köpük verirken jetleme veya pulvarize şekilde köpük verilmelidir ✓ Yüzde kaç oranında köpük uygulanacağı olayın durumuna göre ekip amiri veya ARFF memuru tarafından belirlenmelidir ✓ Müdahale esnasında tahliye olan yolcuların köpükten etkilenmemesi sağlanmalıdır ✓ Köpüğün yanlış alana uygulanmasından kaçınılmalıdır	
İş Görenin Kullandığı Araç ve Gereçler	
✓ Su köpük sistemli araçlar ARFF araçları, arasöz aracı ve kuru kimyevi tozlu ilk müdahale aracı ✓ Köpük lansı ✓ Su ve AFFF köpük ✓ Nomex, kask, eldiven ve çizme ✓ Temiz hava solunum cihazı ✓ Telsiz ✓ Kask	
İşin Riskleri	
Kazazedede Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Tahliye esnasında yüksek basınçlı su-köpüğe maruz kalarak travma yaşama ✓ Tahliye alanının aşırı köpüklenmesi sonucu alanın kullanımını riske atma ve görüş alanını azaltma ✓ Söndürme işlemi devam ederken dumanın yolcuların olduğu tarafa doğru yön değiştirmesi	✓ Dumana maruz kalma